O ȘCOALĂ PENTRU TOȚI

Profesor, Bălțatu Laura- Școala Gimnazială, comuna Frâncești

O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învăţământului românesc este aceea de democratizare şi egalizare a şanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înfiinţată şi şcoala incluzivă – un răspuns la redimensionarea educaţiei

Copiii sunt o categorie socială care în ciuda aparenţelor nu au timp să aştepte: dacă sunt lăsaţi să crească fără ajutorul de care au nevoie, personalitatea viitorului adult are cu siguranţă de suferit.

„Șc**oala pentru toţi**" reprezintă dezideratul maximei flexibilităţi şi toleranţe în ceea ce priveşte diferenţele fizice, socio-culturale, lingvistice şi psihologice existente între copii, scopul fiind acela de a le oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacitatea şi nevoile proprii şi de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate. Acest fapt impune gândirea unei structuri care să îmbine flexibil şi eficient demersurile din toate domeniile, proces care implică formarea unei atitudini pozitive faţă de incluziune.

Imaginea reală a ceea ce înseamnă **„ Școala pentru toți**" trebuie promovată, iar elevii, părinţii şi cadrele didactice din şcolile de masă trebuie convinşi de necesitatea şi avantajele integrării acestor copii în sistemul obişnuit de învăţământ, pentru că învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună.

Discriminarea este o acțiune care presupune un tratament diferit, nedrept față de persoane din cauza apartenenței lor la un anumit grup social. Există mai multe forme de comportamente discriminatorii, dar toate au comun faptul că implică o anumită formă de excludere sau de respingere. . Copiii care sunt diferiţi de majoritate în vreun fel pot chiar începe să aibă sentimante negative faţă de ei înşişi , dacă simt că deosebirea aceasta este percepută ca ceva ,, mai puţin normal " sau ,, mai puţin bun".

Discriminarea în educație și pe piața muncii creează indivizi neadaptați condițiilor sociale, care nu fac față cerințelor, fie că este vorba despre femei, rromi, persoane cu dizabilități sau alte grupuri vulnerabile. Pentru un stat, asta înseamnă că, în loc să formeze cetățeni care să contribuie la dezvoltare, formează cetățeni care devin cazuri sociale. Așadar, există un avantaj economic al aplicării principiilor egalității de șanse.

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate fiinţele umane sunt libere să-şi dezvolte capacităţile personale şi să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de şanse are la bază asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități etc.

Educaţia împotriva discriminării trebuie să înceapă din perioada preşcolară.Chiar înainte de a putea vorbi , copiii încep să observe diferenţele legate de culoarea pielii, forma ochilor , etc. Ei absorb repede informaţii despre discriminare şi stereotipuri de la televizor , de la cei de o vârstă cu ei şi , mai ales , din ceea ce spun şi fac adulţii (părinţii, educatorii). Copiii mici au un model în copiii mai mari şi-n adulţii importanţi .de aceea , mesajele pe care adulţii le transmit despre oameni care sunt de etnie diferită , care au o dizabilitate sau care vorbesc o limbă diferită sunt foarte importante.

Şcoala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, pofesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane şi valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu. Cea mai bună soluţie pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedeşte a fi educaţia incluzivă, caracterizată prin următoarele principii:

*dreptul fiecărui elev la educaţie pe baza egalităţii şanselor;
*nici un elev nu poate fi exclus din educaţie sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilităţi;
*şcoala se adaptează la nevoile elevilor; diferenţele individuale între elevi constituie o sursă de bogăţie şi diversitate, şi nu o problemă.

Educaţia incluzivă înseamnă că toţi copiii şi tinerii învaţă împreună în structuri obişnuite ale învăţământului preşcolar, şcolar şi superior. Incluziunea implică ca toţi copiii să participe la viaţa şi activităţile şcolii , indiferent de nevoile pe care le au. Școala incluzivă presupune recunoașterea dreptului fiecărui copil la educație și înțelegerea diferențelor de adaptare și învățare, specifice fiecărui copil în parte, ca fiind naturale. Într-un mediu școlar optim integrării sociale a elevilor cu dizabilități, se realizează adaptarea școlii la diversitatea copiilor dintr-o comunitate. Pentru acești copii, etichetați ca fiind „dificili", școala românească trebuie să intervină, deoarece societatea a reușit să înțeleagă că fiecare persoană este utilă și poate contribui la progresul general în felul său.

Incluziunea presupune nu doar acceptarea, tolerarea copiilor cu nevoi speciale într-o clasă din învăţământul de masa, ci şi adaptarea la cerinţele acestor copii, cuprinderea acestora în programele educaţionale alături de copii normali, dar şi responsabilitatea de a le asigura în acelaşi timp servicii de specialitate, programe de sprijin individualizate. Înseamnă asumarea unor schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv – educative derulate în şcoală.

Educaţia incluzivă reprezintă soluţia nu doar pentru creşterea şanselor de acces egal tuturor copiilor la educaţie ci şi pentru ameliorarea calităţii în educaţia contemporană. Aşadar o şcoală incluzivă este o şcoală deschisă către orice elev, o şcoală care primeşte orice elev. Îi valorizează şi îi fac să se simtă ca acasă, o şcoală care oferă sprijin accentuat pentru acei copii, o şcoală ideală unde sunt ajutaţi să-şi atingă potenţialul nativ, **unde toți sunt diferiți, dar egali** în șansa de a se educa. Toţi suntem identici şi, totuşi, deosebiţi. Un suflet inocent ca cel al unui copil este ca o pasăre care doreşte să îşi ia zborul. Zborul spiritului nu poate fi îngrădit sau restricţionat, el doreşte să fie liber să poată să atingă imensitatea albastrului de o claritate orbitoare.Îndată ce un copil este dezavantajat, marginalizat, zborul este compromis, nu mai poate să atingă înălţimi nemărginite, este reprimat, iar aripile îi vor fi frânte, la fel si spiritul. Egalitatea între copii ar trebui să reprezinte un mod de viată existent, nu doar o concepţie care pare imposibil de atins din cauza unor lucruri minore care în ochii unora iau proporţii colosale.

Așadar, școala incluzivă contribuie la îmbunătățirea sistemului educațional pentru toți elevii. Fiecare copil poate învăța și reuși. Are nevoie doar de atenție, susținere și de un mic avânt. Incluziunea în școală și nu numai, este un drept și nu poate fi negat nimănui. Lipsa accesului la educația incluzivă reduce dramatic șansele copiilor de a-și valorifica adevăratul potențial și de a-și croi propriul drum în viață.

Bibliografie

1. Popovici Doru, „Elemente de Psihopedagogia Integrării", Editura Pro Humanitate, 2000

2. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004

3. Introducere în educaţia incluzivă - Ghid pentru cadrele didactice, 2005